

Koncepcia rozvoja školy 2023 - 2027

Mgr. Petra Repová

POSLANIE, VÍZIA, HODNOTY, CIELE A METÓDY

„Malej školy s veľkým srdcom“

I. Úvod

V Slovenskej republike je školstvo v neustálom „pohybe“. Medzi školami, či už základnými, strednými alebo vysokými, prebieha zápas o študentov, z čoho vyplýva nutnosť ponúknuť im kvalitný výchovno-vzdelávací proces. Každá škola, sa nachádza v konkurenčnom prostredí a riadenie školy sa približuje riadeniu komerčnej firmy.

Je žiaduce a dôležité, aby škola vo Vinosadoch mala čitateľné poslanie a svoju stratégiu, ktorá je koncipovaná na dôkladnej analýze externého aj interného prostredia ovplyvňujúceho jej činnosť. V koncepcii rozvoja chcem poukázať na jej význam, pričom mojím hlavným cieľom je stanoviť priority pre našu školu tak, aby čo najviac uspokojovali potreby žiakov, ich zákonných zástupcov, pedagogických či nepedagogických zamestnancov školy.

II. Teoretické východiská

Škola má nezastupiteľnú úlohu pripravovať žiakov v čo najširšom spektre poznania, ktorí v budúcnosti budú formovať našu spoločnosť. Preto je nevyhnutné pristupovať k výchovno-vzdelávaciemu procesu zodpovedne, profesionálne a systematicky, ale i kreatívne, hravo a s dôverou. Nie náhodne, ale účelovo. Predpokladom takéhoto prístupu je kvalitné riadenie školy v spolupráci s celou „školskou rodinou“, ktoré vychádza z rešpektovania všetkých vnútorných a vonkajších vplyvov a zároveň koordinuje jednotlivé zložky školského systému. Riadenie školy je teda možné charakterizovať ako skúmanie vzťahov ľudí v procese. Vzťahy posudzujeme hlavne z aspektu optimalizácie a zvyšovania efektívnosti pedagogických procesov. Stredobodom riadenia sú ľudia – všetci zamestnanci, nielen riaditeľ, ktorí svojimi postojmi bezprostredne ovplyvňujú rozvoj žiakov a školy ako celku. Keďže za kvalitu školy je zodpovedný každý zamestnanec školy, je nevyhnutné do procesu riadenia aktívne zapájať každého člena organizácie. Každá škola musí vyznávať určité **hodnoty**, mať svoje **poslanie**, **víziu**, **stratégiu** a v neposlednom rade **dôveru**.

POSLANIE

- ✓ **Hlavným poslaním školy** je rozvíjanie osobnosti dieťaťa. Vzhľadom na neustále meniacu sa pedagogiku potrebuje dieťa chápaných sprievodcov, ktorí mu dennodenne pomôžu objavovať tak rýchlo meniaci sa svet.

*„Sústredte sa na vývoj toho dobrého čo v dieťati je,
potom jednoducho nebude miesto pre to zlé.“*

Marie Montessori

✓ **Vychovať žiaka**

Nezabúdajme, že deti sa učia z toho, čo sa nachádza okolo nich. Preto vychovať z dieťaťa, žiaka dobrého na duši i v srdci môžeme len, ak budeme k nemu pristupovať pozitívne, ľudsky a s porozumením. Len tak sa naučí už od prvých rokov v škole prijať zodpovednosť za svoje rozhodnutia a konania a sám byť tak zodpovedný.

✓ **Pripraviť absolventa školy na postup na druhý stupeň základného vzdelávania**

Žiak by mal poznať základné hodnoty, zákonitosti prírody a používať ich pri riešení reálnych situácií. Poznať národné kultúrne dedičstvo i podmienky a motívy jeho vzniku, históriu školy a regiónu a dokázať samostatne pracovať s odbornou literatúrou.

Žiak by sa mal primerane veku vyjadrovať v slovenskom aj cudzom jazyku. Bežne používať informačné a komunikačné technológie a aplikovať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a návyky v reálnych situáciách.

Jednou z kľúčových úloh našej školy pri vzdelávaní je tvorba podnetného prostredia, ktoré podporuje :

- ✓ **zmysluplné učenie a kritické myslenie,**
- ✓ **umožňuje a rozvíja otvorenú komunikáciu medzi učiteľom a žiakom,**
- ✓ **výchovu k hodnotám,**
- ✓ **spoluprácu a akceptáciu rôznorodosti.**

VÍZIA

Moderná škola 21. storočia – je miestom, kde žiaci, pedagógovia a rodičia dosahujú v priateľskom, podporujúcom prostredí maximálne osobné výkony.

Mojou snahou v nadchádzajúcom období bude aby sme boli škola plná radosti, tvorivosti, kvalitná a otvorená, kde sa žiak učí ako sa učiť, ako objavovať.

Víziou našej školy je - aby sme boli škola moderná, materiálne a technicky dobre vybavená, vzdelávajúca svojich žiakov tak, aby boli schopní relevantne svoje nadobudnuté poznatky a zručnosti aplikovať v ďalšom vzdelávaní.

Víziou nášho vzdelávania je – UČIŤ PRE ŽIVOT

- ✓ **dieťa - centrom vzdelávania – pracujeme s dieťaťom, nie s učivom**
- ✓ **dieťa – prirodzene zvedavé - prirodzená túžba po poznatkoch**
- ✓ **dieťa – dôverčivé – bezpečné a podnetné prostredie**
- ✓ **dieťa – plnohodnotný partner – pre všetkých**
- ✓ **dieťa – spokojné – mať rád samého seba, uznávať si svoju hodnotu**
- ✓ **dieťa – inakosť – každé je iné a predsa výnimočné**
- ✓ **dieťa – osobnosť – nebáť sa vyjadriť svoj názor**

Z predkladanej vízie vyplývajú pre manažment školy základné úlohy:

Zvyšovanie kvality pedagogického a výchovného procesu ale i kvality výstupu – t. j. zvyšovanie vedomostnej úrovne našich absolventov.

Prácou výnimočného pedagóga je nájsť v žiakoch to najlepšie a ukázať im to:

- ✓ **Nájsť v každom žiakovi potenciál a podporovať ho v jeho rozvoji.**
- ✓ **Posilniť v žiakovi vnútorné presvedčenie, silnú motiváciu, hnací motor a vieru, že sa mu to podarí.**
- ✓ **Vzbudiť v žiakovi nádej a túžbu dosiahnuť vytýčený cieľ a výsledky.**
- ✓ **Pripraviť žiaka aj na cestu plnú prekážok, no napriek tomu dokáže prísť do cieľa.**
- ✓ **Umožniť našim žiakom riskovať, robiť chyby, ale i zlyhať a predsa nebudú nikým vysmíati, či zosmiešnení.**

Kľúčové pre pedagóga je, aby naša škola bola aj naďalej bezpečným prostredím z pohľadu emocionálnej a duševnej pohody pre každého žiaka.

Každý náš žiak má právo na úspech.

Chceme byť učiteľmi 21. storočia, ktorí pomáhajú svojim žiakom, aby verili v seba samých a aby si pestovali nádej, že dosiahnu svoje sny.

HODNOTY

Sú „základnými kameňmi“, na ktorých stojí škola. Predstavujú naše najvyššie priority, hlboké vnútorné motívy a presvedčenia nás všetkých.

Sú pretavením individuálnych hodnôt jednotlivých zamestnancov školy a formujú základ našej organizačnej štruktúry.

Hodnoty školy nie sú vždy striktné dané, ale v škole sú prítomné. Všetci ich bezprostredne vnímajú, posudzujú, cítia.

Základné hodnoty našej školy:

- ✓ rešpekt,
- ✓ ohľaduplnosť
- ✓ tolerancia
- ✓ citlivosť
- ✓ úcta
- ✓ sebaúcta
- ✓ empatia
- ✓ spolupráca
- ✓ kritické myslenie
- ✓ dobré medziľudské vzťahy
- ✓ primeraná, rešpektujúca komunikácia

CIELE

Strategické ciele rozvoja školy :

- ✓ **Zvyšovať** kvalitu života školy, zlepšovať jej celkovú klímu
- ✓ **Vytvoriť** pre pedagógov a žiakov príjemné a motivujúce prostredie a dobré podmienky pre ich tvorivú prácu.
- ✓ **Nastaviť** „správny stupeň atraktivity“ školy pre žiakov, učiteľov, rodičov a širšiu verejnosť prihliadajúc k potrebám žiakov, ich individuálnym schopnostiam a zručnostiam.
- ✓ **Poskytovať** kvalitný výchovno-vzdelávací proces s využitím inovačných edukačných programov, stratégií aktívneho učenia sa žiakov smerujúci k rozvíjaniu ich kľúčových kompetencií a životných zručností.

V edukačnej oblasti uplatňovať :

- ✓ **princíp uvedomelej aktivity** – interakcia medzi pedagógom a žiakom
- ✓ **princíp názornosti** – poskytnúť zmyslový zážitok
- ✓ **princíp systematickosti** – učivo logicky a systematicky prezentovať
- ✓ **princíp primeranosti** – prihliadať na potreby a možnosti žiaka
- ✓ **princíp trvácnosti** – uchovávanie v pamäti, opakovanie

Formovať podporujúce a motivujúce školské prostredie pre učenie sa žiakov a motiváciu k celoživotnému vzdelávaniu.

Realizovať inovácie vo výchovno-vzdelávacom procese, v ktorom je dôraz kladený na komunikáciu, spoluprácu a aktivitu žiakov.

Uplatniť prínosy inovačných a alternatívnych programov podporujúce progresívne zmeny vo vyučovacom procese, ktorý je orientovaný na žiaka.

Plánovať a projektovať výchovno-vzdelávací proces v kontexte aktívneho učenia a rozvoja kritického myslenia.

Preferovať zážitkové metódy a formy práce na sebareflexiu a sebapoznanie, využívať prvky na rozvíjanie prosociálnych vzťahov.

Používať sebahodnotenie ako nástroj vnútornej motivácie a vlastného progresu,

Vytvárať podmienky na dosiahnutie osobného úspechu u žiakov so špeciálnymi potrebami a u žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Rozvíjať čitateľskú, matematickú, finančnú, digitálnu, multikultúrnu, športovú či kultúrnu gramotnosť vo všetkých vyučovacích predmetoch nielen v procese získavania informácií, ale aj vo vzťahu k formovaniu vlastných skúseností a súvislostí a ich aplikácií v reálnom živote.

Skvalitňovať výučbu cudzích jazykov prostredníctvom projektového vyučovania, ktoré sa u nás úspešne uplatňuje v rámci jazykových projektových dní a spoluprácou s Native speakers.

Využívať IKT vo vedomostnej spoločnosti, podporovať žiakov v zodpovednom prístupe k informáciám (vedieť filtrovať nebezpečný obsah).

Podporovať u žiakov environmentálne povedomie a rozvíjať ekologické myslenie v súvislosti s ochranou životného prostredia (podporujeme a využívame separovanie odpadu v každej našej triede, na chodbách školy a v obci).

Implementovať inovatívne metódy a formy do vlastného vyučovacieho procesu ako reagovanie na progres v školstve.

V oblasti riadenia :

Vytvárať príjemné, podporujúce a bezpečné prostredie, ktoré podnecuje vlastnú aktivitu, vzdelávanie sa a tvorivosť pedagógov.

Rešpektovať názorovú rôznorodosť.

Oceňovať pokrok a tvorivosť pedagógov.

Dôverovať v schopnosti pedagógov.

Orientovať sa na kooperatívne riešenie problémov.

Zabezpečiť ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci.

Hodnoty osobnosti riadiaceho zamestnanca školy:

Sebariadenie - racionálne využitie pracovného času, vynakladanie energie, dynamický, stratég, schopnosť odolávať stresom, náročný v práci na seba a iných.

Zručnosť riadiť ľudí - byť diplomatický v jednaní, starostlivý, láskavý, schopný nadchnúť dosahovať výsledky koordináciou práce ľudí, mať dobré vzťahy medzi ľuďmi, spravodlivý.

Osobný hodnotový systém - efektívnosť, otvorenosť k inováciám, vytrvalosť, schopnosť rýchlo sa rozhodovať, dôverovať svojim zamestnancom.

Rozvoj osobnosti - entuziazmus, reakcie na požiadavky modernej doby, ochota riskovať pre nové veci, charisma, nadšený, inšpirujúci.

Zručnosť riešiť každodenné problémy - zahŕňa schopnosti a stratégie riešiť každodenné problémy systematicky a efektívne.

Tvorivosť a pružnosť - schopnosť produkovať nové myšlienky, nápady, riešenia, otvorený novým výzvam, podnikavý, iniciatívny.

Komunikatívne schopnosti - schopnosť byť ústretový, empatický, chápaný, ľudský, ochotný počúvať, dôsledný, pedantný.

OBLASŤ MIMOVYUČOVACÍCH, ZÁUJMOVÝCH, MIMOŠKOLSKÝCH AKTIVÍT

Efektívne využívanie aktívneho voľného času ako protiváhu ku komfortnému životnému štýlu je súčasťou života v škole. Podpora športu, športových aktivít školy, športových krúžkov či mimoškolských aktivít v podobe kurzov ako je korčuľarsky, plavecký, škola v prírode, ktoré sa budeme snažiť zabezpečiť v každom školskom roku, tak ako doteraz.

Absolútna podpora pri realizovaní podporných aktivít zameraných na racionálne stravovanie, zdravý životný štýl prostredníctvom projektových dní zameraných práve na - týždeň zdravej výživy, jablčkový deň, týždeň mlieka a mliečnych výrobkov, týždeň národnostných kultúrnych zvyklostí atď.

V školskom klube detí cielene smerujeme k vyváženiu hry, zábavy, zážitkov, výchovy a vzdelávania.

S nadšením organizujeme rôzne tematické náučno-poznávacie exkurzie a výlety za spoznávaním krás našej vlasti.

OBLASŤ PARTNEROV ŠKOLY

Pre školu je prioritou mať otvorenú školu širokej verejnosti, pokračovať v spolupráci s materskou školou a naďalej realizovať konzultačno-poradenské služby pre rodičov niekoľko krát do roka. Budeme otvorení podporovať formálne aj neformálne stretnutia iniciované rodičmi a deťmi.

OBLASŤ PREZENTÁCIE ŠKOLY, IMIDŽ ŠKOLY

- ✓ Vytvárať pozitívny imidž školy vo vzťahu k verejnosti.
- ✓ Pokračovať vo využití internetu – propagovať podujatia školy a informovať verejnosť o jej činnosti prostredníctvom webovej stránky, či sociálnych sietí.
- ✓ Usilovať sa o propagáciu aktivít školy v médiách.

METÓDY A FORMY

Podporovať tvorivý prístup učiteľov a umožňovať používanie inovatívnych či zážitkových metód, ktoré nie sú v rozpore s pedagogickými princípmi školy. Využívať rôzne metódy, ktoré sú založené na akceptovaní individuálneho vývoja každého žiaka.

Vysokoefektívne vzdelávanie (ďalej už len VEU), je v praxi overené a odporúčané MŠ SR. Dôraz kladie nielen na vedomosti, ale v rovnakej miere aj na rozvoj osobnosti dieťaťa. Základnými prvkami modelu VEU sú: neprítomnosť ohrozenia a podporujúce prostredie, zmysluplný obsah, možnosť výberu, obohacujúce prostredie, spolupráca, adekvátny čas, okamžitá spätná väzba, dokonalé zvládnutie, cielený pohyb. Deň sa začína mapou mysle, kde si žiaci po príchode do triedy prečítajú denný harmonogram. Vyučovací proces začína rannou komunitou. Postupne sa v triedach zavádzajú celoživotné pravidlá a zručnosti.

Sfumato je splývavé čítanie. Je to spôsob, akým je možné učiť deti čítať s porozumením. Predchádza sa tak dvojitému čítaniu, tichému či sekanému čítaniu. Je to veľmi hravý a tvorivý spôsob učenia, a to predovšetkým na začiatku školského roka. Prváčikovia veľa kreslia, maľujú, cvičia, tancujú a spievajú. Čítanie je pre nich zábava. Táto metóda je založená na hlasnom prejave. Dieťa prechádza hlasovým výcvikom, najskôr v spoločnom - hromadnom čítaní, pri ktorom naberie dostatočnú odvahu, jasnosť a zrozumiteľnosť v čítaní. Plynulé čítanie je založené na viazanom napájaní hlásky na hlásku. Využívajú sa pri tom zmyslové orgány, ktoré na seba nadväzujú v určitom poradí: zrak - hlas - sluch.

Comenia Script je nespojité písmo a zavádza sa od druhého ročníka. Nie je povinné pre žiaka, naopak, žiak má možnosť výberu aké písmo je pre neho použiteľnejšie. Písmo Comenia Script je vytvorené priamo pre potreby súčasných detí. Je jednoduché a čitateľné.

Projektové vyučovanie je efektívny spôsob výučby, pri ktorom môžeme využívať niektoré metódy ako problémové, kooperatívne vyučovanie, diskusia. Zdrojom rozvíjania vedomostí žiakov pri projektovej metóde vyučovania je riešenie projektov, praktických pracovných úloh a aktívne zapojenie žiakov do poznávacieho procesu.

Fenomény sveta ako nový vyučovací predmet je začlenený do vzdelávania určeného pre piaty ročník. Zameriava sa na tri oblasti poznania: VODU, VZDUCH a FINANCIE. Žiakom rozvíja kreativitu, tvorivé myslenie a klasické vyučovanie mení na zážitok. Rozvíja kritické

myslenie a žiaci sa zdokonaľujú vo vecnej argumentácii. Práve tento predmet učí žiakov premýšľať v súvislostiach.

Kreatívne písanie – žiaci malými spisovateľmi. Takto zamerané vzdelávanie nielen obohacuje fantáziu, ale rozvíja slovnú zásobu a tvorivosť u žiakov. Nápomocnými sú pre žiakov karty s obrázkami rozdelené do štyroch častí. Žiak sa stáva spisovateľom a ilustrátorom v jednej osobe. Naučí sa nenásilnou formou konštruovať text a implicitne ho deliť na časti, zaradiť zápletku i rozuzlenie.

Hodiny s triednym učiteľom – prioritou pre učiteľov je predchádzať rôznym čoraz častejším emocionálnym výkyvom u žiakov. Usilovať sa zo žiakov vychovať stabilných a silných jedincov. Pri tejto citlivej a náročnej úlohe im pomáhajú emočné karty, ktoré už teraz využívame na hodinách etickej výchovy. Žiaci sa vďaka nim stretávajú s modelovými situáciami rôznych emócií a stávajú sa z nich úžasnými poradcovia pri ich zvládnutí. Účinným, zrozumiteľným, hravým a láskavým spôsobom učia deti jednotlivé emócie rozpoznať, porozumieť im a v neposlednom rade prijať ich.

UČIŤ SA V SÚVISLOSTIACH

Je nutné pristupovať k vzdelávaniu s pohľadom na reálny svet. Maximálne využívať vyučovanie v prírode, integrované tematické vyučovanie, vysoko efektívne učenie, dvojvrstvové vzdelávanie a skupinovú prácu. Pre prepojenie učiva a skúseností žiakov s prírodou a pre rozvoj zručností organizovať učenie v realite miestnej obce, či neďalekých miest.

“Dieťa so vzdelaním len zo školy nie je skutočne vzdelané.”

George Santayana

III. SWOT analýza

S /strong/ Silné stránky	O /opportunities/ Príležitosti
<p>Učítelia, ktorí sa snažia na sebe pracovať a ďalej sa vzdelávať. Zodpovedný, kreatívny a kvalifikovaný pedagogický zbor. Ochota zamestnancov školy ku zmenám. Angažovanosť školy v rôznych projektoch. Učiteľ ako kľúčový subjekt pre zaujatie žiaka je „primárnou autoritou“ v škole. Nové vyučovacie predmety – Fenomény sveta /voda, vzduch, finančná gramotnosť/. Na I. stupni anglický jazyk už od 1. ročníka, veľkou výhodou je tiež zavedenie výučby ANJ formou krúžkovej činnosti. Školy v prírode, plavecký výcvik, kurz korčuľovania. Internetová žiacka knižka/ edupage. Okamžité riešenie akéhokoľvek problému. Upravený a udržiavaný areál školy. Čipový systém na evidenciu dochádzky žiakov. Interaktívna technika vo všetkých triedach. Dobrá príprava žiakov na Testovanie 5. Deň predškolákov – pred slávnostným zápisom do 1. ročníka. Dobrá spolupráca ZŠ s MŠ. Široká ponuka mimoškolských aktivít. Výborná spolupráca s rodičmi žiakov. Rodinná atmosféra v škole. Spolupráca a budovanie vzťahov medzi mladšími a staršími žiakmi. Využívanie vzdelávacích poukazov - krúžky. Získavanie mimorozpočtových zdrojov. Účelné využitie 2% dane od rodičov. Spolupráca so ZRŠ. Spolupráca s Obecným úradom – spoločné projekty, podpora. Skúsený, progresívne mysliaci manažment.</p>	<p>Nadobudnuté vedomosti z informatiky prakticky využívať na všetkých predmetoch. Celoživotné vzdelávanie pedagógov. Žiakom poskytnúť viac aktivít a maximálne využiť projektové vyučovanie Spolupracovať s centrom CPPP a P. Hľadať a nachádzať cesty k rodičom problémových žiakov. Príchod nových, mladých rodín do okolia školy. Prezentácia školy v médiách. Zmysluplné využívanie finančných prostriedkov. Prístup zriaďovateľa k riešeniu niektorých problémov školy. Motivácie žiakov a pedagógov k osobnému rastu a k celoživotnému vzdelávaniu sa.</p>
W /weak/ Slabé stránky	T /trouble/ Hrozby
<p>Nárast počtu detí s poruchami učenia a správania sa. Nárast počtu žiakov – odídencom z Ukrajiny - jazyková bariéra. Problémoví žiaci, ktorým sa nechce učiť a nemajú dostatočnú podporu v rodine. Žiaci z menej podnetného prostredia. Nárast žiakov so slabším sociálnym zabezpečením. Neochota rodičov riešiť problémy svojho dieťaťa.</p>	<p>Postavenie a ohodnotenie učiteľa v škole a v spoločnosti. Zaneprázdnenosť rodičov – nedostatok času na výchovu svojich detí. Migrácia žiakov do iných miest SR v dôsledku zmeny pracoviska rodičov. Problémy v rodinách – časté rozvody manželov, rozchody partnerov. Nízky záujem mladých o učiteľské povolanie.</p>

IV. ZÁVER

Víziou školy je výchova a vzdelávanie žiakov pre život, rozvoj kľúčových kompetencií a životných zručností. Je produktom spolupráce všetkých zainteresovaných – **pedagógov, rodičov a žiakov.**

Tradičné chápanie školy ako prostriedku na učenie, výchovu a vzdelávanie detí je preto potrebné posunúť smerom k vnímaniu, že hlavným cieľom všetkých zainteresovaných je vytvoriť **„dobrú školu“**, t. j. **podporujúce prostredie na učenie a rozvoj.**

Vytváranie modernej školy 21. storočia vnímam ako proces permanentnej zmeny, v ktorej je potrebné opustiť zaužívané prístupy **„takto sme to vždy robili“** a vydať sa na cestu hľadania, objavovania a nachádzania, t.j. ako to môžeme robiť novým spôsobom, **vytvárať vlastný obraz otvoreného učiaceho sa spoločenstva.**

Navrhnutý koncepčný zámer je otvorený dokument. Môže sa aktualizovať v súvislosti so zmenami v legislatíve, ale aj potrebami školy a orientáciou na trhu práce. Je súhrnom stratégií, ktoré sú dôležité a z časového hľadiska realizovateľné.

Mgr. Petra Repová

riaditeľka Základnej školy vo Vinosadoch

platný od 1.3.2023